

Ιωάννης Κ. Παππάς
Βουλευτής Δωδεκανήσου ΝΔ
ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ ΔΑΣΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Αιτιολογική Έκθεση

I.

Τροποποίηση του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62 του ν. 998/1979

Είναι γνωστό πως τα νησιά του Αιγαίου κατά τη διάρκεια της τουρκοκρατίας έχαιραν ειδικών προνομίων και δικαιωμάτων όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς. Αυτός ήταν και ο λόγος για τον οποίο εξαιρέθηκαν τα νησιά από την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου του άρθρου 62 του ν. 998/1979, που καθιερώνει τεκμήριο κυριότητας υπέρ του δημοσίου. Από τη ρύθμιση αυτή λείπει ωστόσο – εντελώς αδικαιολόγητα – η Δωδεκάνησος και έτσι οι κάτοικοί της αναγκάζονται να καταφεύγουν στα δικαστήρια για την αναγνώριση κυριότητας επί αγροκτημάτων, που καταλαμβάνονται από το τεκμήριο κυριότητας υπέρ του δημοσίου, καλούμενοι να αποδείξουν την κυριότητά τους με την προσκόμιση τίτλων παραχώρησης από την Οθωμανική αυτοκρατορία (μουλκ ή ταπία), αν και τέτοιοι τίτλοι είναι άγνωστοι στα άγονα και μη δορυάλωτα νησιά της Δωδεκανήσου, στα οποία δεν εφαρμόζεται πλήρως ο Κτηματολογικός Κανονισμός Δωδεκανήσου και συγκεκριμένα σε όλα τα νησιά πλην Ρόδου, Κω, Λακκί και Ξηρόκαμπου Λέρου. Αυτό δε αν και με βάση τη δικαστηριακή νομολογία (βλ. ΑΠ 822/2013, 1333/2015 458/2016 & 477/2016 σε Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ) έχει κριθεί ότι από τη εποχή του Σουλεϊμάν του κατακτητή δεν υπήρξαν «δημόσιες γαίες» στα μη «δορυάλωτα» Δωδεκάνησα, δηλαδή στα εκτός Ρόδου και Κω νησιά, που δεν τα είχε κυριεύσει «με τη σπάθη και το δόρυ» ο τούρκος κατακτητής και ως εκ τούτου δεν θα πρέπει να θεωρείται υφιστάμενο άνευ ετέρου το τεκμήριο κυριότητας του ελληνικού δημοσίου. Επιβάλλεται επομένως να επεκταθεί ρητά δια νόμου και στη Δωδεκάνησο το καθεστώς που καθιερώθηκε και σε άλλα νησιά του Αιγαίου σύμφωνα με τη διάταξη του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62 του ν. 998/1979, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 37 του ν. 4280/2014, για να μη βρίσκονται οι Δωδεκάνησοι σε δυσμενέστερη θέση από τα άλλα νησιά του Αιγαίου, επειδή μεσολάβησε η κατοχή τους από την Ιταλία, δια της ακόλουθης προσθήκης:

«Άρθρο

«Στο τέλος του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62 του ν. 998/1979, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 37 του ν. 4280/2014, μετά τις λέξεις «Δυτικής Μάνης» προστίθεται η φράση «καθώς και της Δωδεκανήσου».

Συνακόλουθα με την προσθήκη αυτή το νέο κωδικοποιημένο άρθρο 62 του ν. 998/1979 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Επί των πάσης φύσεως αμφισβητήσεων ή διενέξεων ή δικών μεταξύ του Δημοσίου, είτε ως ενάγοντος είτε ως εναγομένου είτε ως αιτούντος είτε ως καθ' ου ή αίτηση, και φυσικού ή νομικού προσώπου, το οποίο προβάλλει ή αξιώνει οποιοδήποτε δικαίωμα, εμπράγματο ή μη, επί των δασών, των δασικών εκτάσεων το ως άνω φυσικό ή νομικό πρόσωπο οφείλει να αποδείξει την παρ' αυτώ ύπαρξη του δικαιώματός του. Κατ' εξαίρεση η διάταξη αυτή δεν ισχύει στις περιφέρειες των Πρωτοδικείων των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης, των Νομών Λέσβου, Σάμου, Χίου και Κυκλάδων, των

νήσων Κυθήρων, Αντικυθήρων, καθώς και της περιοχής της Μάνης, όπως αυτή ορίζεται από διοικητικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Μάνης, καθώς και της Δωδεκανήσου».

II.

Τροποποίηση του άρθρου 67 παρ. 1 εδ. α΄ του ν. 998/1979

Με το άρθρο 67 παρ. 1 εδ. α΄ του ν. 998/1979, όπως η εν λόγω διάταξη αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. του ν. 4467/2017 και ισχύει, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945, ή, εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς του 1960, με αγροτική μορφή που δασώθηκαν μεταγενέστερα, ανεξάρτητα από τη μορφή που απέκτησαν αργότερα, επί των οποίων το Δημόσιο δεν θεμελιώνει δικαιώματα κυριότητας βάσει τίτλου, αναγνωρίζονται ως ιδιωτικές με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από εισήγηση του αρμοδίου Δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών εάν δεν υφίσταται Δασαρχείο στο νομό, εφόσον ο ιδιώτης προσκομίσει τίτλους ιδιοκτησίας, οι οποίοι ανάγονται πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί.

Πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής που έχουν εκδοθεί για τις ανωτέρω εκτάσεις ανακαλούνται ακόμη και αν τελεσιδίκησαν δικαστικά».

Η ανωτέρω διάταξη νόμου είναι ωστόσο ανεπίδεκτη εφαρμογής στις περιοχές της Ρόδου, Κω, Λακκί και Ξηρόκαμπου Λέρου Δωδεκανήσου, στις οποίες ισχύει πλήρως ο Κτηματολογικός Κανονισμός Δωδεκανήσου. Διότι στις περιοχές αυτές υπάρχει βεβαιωμένο ιδιοκτησιακό καθεστώς με βάση το κτηματοκεντρικό σύστημα των κτηματολογικών βιβλίων και επομένως δεν υπάρχει νομικό περιθώριο για την εφαρμογή της διαδικασίας αναγνώρισης εκτάσεων ως ιδιωτικών που θεσπίζεται με την εν λόγω διάταξη νόμου.

Έτι περαιτέρω, στις ίδιες ως άνω περιοχές τα ακίνητα φέρουν – ήδη κτηματολογικά προσδιδόμενη – ιδιοσυστασία, η οποία τα κατατάσσει σε οικόπεδα, αγρούς σπόριμους, αγρούς αρδευόμενους ή μη και σε άλλες διαφορετικές κατηγορίες ακινήτων, μία εκ των οποίων είναι και τα δάση, τα οποία άλλοτε καταγράφονται στη δημόσια και άλλοτε στην ιδιωτική κτήση. Δεδομένης δε της χρονολόγησης της διαδικασίας κτηματογράφησης και χαρακτηρισμού των ανωτέρω περιοχών κατά τα έτη 1922 έως 1930, δηλαδή σε χρονικό διάστημα που βρίσκεται σε ιδιαίτερη χρονική εγγύτητα με το έτος 1945, παρέλκει η όποια διαδικασία εκ νέου χαρακτηρισμού των ακινήτων στις περιοχές αυτές με βάση τα ευρήματα στις αεροφωτογραφίες του έτους 1945 ή αυτών του έτους 1960.

Συνακόλουθα με τα παραπάνω προστίθεται τρίτη περίπτωση στο άρθρο 67 παρ. 1 εδ. α΄ του ν. 998/1979, με σκοπό την αποσαφήνιση του ισχύοντος στις ανωτέρω περιοχές νομοθετικού πλαισίου, το περιεχόμενο του οποίου έχει ως ακολούθως:

«Άρθρο ...

Στη διάταξη του άρθρου άρθρο 67 παρ. 1 εδ. α΄ του ν. 998/1979, όπως η εν λόγω διάταξη αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. του ν. 4467/2017 και ισχύει, προστίθεται νέα τρίτη περίοδος:

Στις περιοχές Ρόδου, Κω, Λακκί και Ξηρόκαμπου Λέρου Δωδεκανήσου, στις οποίες εφαρμόζεται πλήρως ο Κτηματολογικός Κανονισμός, τεκμαίρεται ότι

κατισχύουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς και ο χαρακτηρισμός (ιδιοσυστασία) των ακινήτων που περιλαμβάνονται στα οικεία κτηματολογικά βιβλία.

Συνακόλουθα με την προσθήκη αυτή το νέο κωδικοποιημένο άρθρο 67 παρ. 1 εδ. α' του ν. 998/1979 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945, ή, εφόσον αυτές δεν είναι ευκρινείς του 1960, με αγροτική μορφή που δασώθηκαν μεταγενέστερα, ανεξάρτητα από τη μορφή που απέκτησαν αργότερα, επί των οποίων το Δημόσιο δεν θεμελιώνει δικαιώματα κυριότητας βάσει τίτλου, αναγνωρίζονται ως ιδιωτικές με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από εισήγηση του αρμοδίου Δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών εάν δεν υφίσταται Δασαρχείο στο νομό, εφόσον ο ιδιώτης προσκομίσει τίτλους ιδιοκτησίας, οι οποίοι ανάγονται πριν από την 23η Φεβρουαρίου 1946 και έχουν μεταγραφεί.

Πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής που έχουν εκδοθεί για τις ανωτέρω εκτάσεις ανακαλούνται ακόμη και αν τελεσιδίκησαν δικαστικά.

Στις περιοχές Ρόδου, Κω, Λακκί και Ξηρόκαμπου Λέρου Δωδεκανήσου, στις οποίες εφαρμόζεται πλήρως ο Κτηματολογικός Κανονισμός, τεκμαίρεται ότι κατισχύουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς και ο χαρακτηρισμός (ιδιοσυστασία) των ακινήτων που περιλαμβάνονται στα οικεία κτηματολογικά βιβλία».

Ιωάννης Κ. Παππάς
Βουλευτής Δωδεκανήσου Ν.Δ